

Az Európai Unió agrártámogatásainak átalakulása és annak várható hatásai

Kis Miklós Zsolt

Agrár-vidékfejlesztésért felelős államtitkár
Miniszterelnökség

Lízing Szakmai Napok
Mátraháza - 2017. november 9.
Hotel Residence Ózon****

Magyarország jelenlegi helyzete a Közös Agrárpolitikában (KAP)

- 2014-2020 között a Magyarországnak jutó összes uniós forráson belül a KAP részaránya 34,8%.
- Ezen időszak alatt az EMGA és EMVA kereteiben **összesen 12,3 Mrd EUR forrás áll rendelkezésre (8,9 + 3,4 Mrd EUR) (Megközelítőleg: 2759,9 + 1063,6 Mrd HUF).**
- **Magyarország részaránya a teljes KAP költségvetésében 3,2%.**

Magyarország jelenlegi pozíciója a Többéves Pénzügyi Keretben (MFF)

- Magyarország mintegy **35,5 milliárd EUR forrásból** részesedik 2014–2020 között, míg ez idő alatt összesen **9,8 milliárd EUR-t fizet** a közös költségvetésbe. (Megközelítőleg: 3039 Mrd HUF)
- Így a **nettó költségvetési egyenlegünk 25,7 milliárd EUR** körül alakul. (7960,3 Mrd HUF)

Megnevezés	Összeg (millió EUR)	Arány az összes uniós forráshoz
Összes uniós forrás (a)	35 476	100%
ebből Közös Agrárpolitika	12 362	34,8%
ebből:		
Közvetlen támogatás	8 932	25,2%
Vidékfejlesztés	3 431	9,7%
Halászat	39	0,1%
Összes befizetés (b)	9 804,8	

A 2014-2020 közötti Vidékfejlesztési Program végrehajtásának állása – 2017. november 6.

Állapot	db	Mrd Ft	Keret aránya a VP-hez képest (1295,3 Mrd Ft)
Megjelent pályázat	69	1314,58	101,5%
Lezárt pályázat	36	982,04	75,8%
Nyitott pályázat	33	332,54	25,7%
Determináció	3	9,20	0,7%
Kötelezettségvállalás determinációval	43	884,56	68,3%
Kifizetés	36	165,61	12,8%

Vidékfejlesztési Program - kötelezettségvállalások	Beérkezett kérelem (db)	Jogosult kérelmek (db)	Támogatott kérelem (db)	Támogatott összeg (Mrd Ft)	Támogatás aránya jogosult kérelmek esetén
Összesen	113 530	68 824	56 276	753	82%

A Közös Agrárpolitika egyszerűsítése

- **2016 szeptember – Az EU többéves pénzügyi keretének felülvizsgálatára vonatkozó bizottsági javaslat**
 - a költségvetési és szakterületi rendeletek (KAP) – elsősorban technikai jellegű - módosítása az ún. Omnibusz rendelet (ennek része a VP intézkedéseit szabályozó 1305/2013 EMVA rendelet)
- **Cél: a költségvetés rugalmasságának növelése, végrehajtásának egyszerűsítése, illetve eredményességének javítása.**
 - A KAP tekintetében a javaslat fő célja az egyszerűsítés, mind a mezőgazdasági termelők, mind a végrehajtásért felelős tagállami intézmények számára.

Az EU pénzügyi keret jövője (a lehetséges forgatókönyvek)

- **1. Reformok folytatása**
- **2. Csökkentett költségvetés** – maga után vonja a KAP források jelentős csökkentését (kizárólag speciális fókussterületek, kockázatkezelés)
- **3. Valaki többet, valaki kevesebbet** – lehetséges tagállami csoportosulások, speciális területekre önkéntes többletvállalások
- **4. Radikális átalakítás** – csökkentett közvetlen támogatások, speciális fókussterületek (AKG, kis méretű gazdaságok)
- **5. Megnövelt költségvetés** – arányosan a KAP források növelésével

Kizárólag az 5. forgatókönyv megvalósulása esetén növekedne a hagyományos politikákhoz allokalált összeg.

2017. november 29-én KAP közlemény várható

Lehetséges irányvonalak:

- A stratégiai keret elkészítése a költségvetés szempontjából nem befolyásolja a jelenlegi struktúrát, vagyis továbbra is **külön I. pilléres és külön II. pilléres tagállami borítékok lesznek.**
- Tervek szerint **a közvetlen kifizetések teljes egészében a környezet- és klímavédelemhez** lesznek kötve.
- **A zöld intézkedések egységesítése** elsősorban a kölcsönös megfeleltetés és azon belül a HMKÁ, valamint a jelenleg 30%-os mértékű zöld komponens feltételeinek egybe gyúrását jelentené.
- Egyszerűsítést jelentene, ha a jelenleg II. pilléres önkéntes AKG kifizetések is ebbe az egységes rendszerbe kerülnének.

2017. november 29-én KAP közlemény várható

További irányvonalak:

- Ahogy sok egyéb kérdésben, úgy közvetlen kifizetések kötelező maximalizálása (capping) esetében (60-100 ezer eurós felső határ) sincs még végleges döntés, ezért az a tárgyalások során változni fog.
- Ha az új többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslat jövő májusban megjelenne, akkor talán már júniusban, kijöhetnének a KAP-ra vonatkozó ágazati jogszabályok.
- A 2019 első félévében esedékesek az EP választások.

Orbán Viktor – Phil Hogan találkozó eredményei

Legfontosabb megállapítások:

- **2020 után is egy megfelelő forrásokkal támogatott KAP-ra van szükség**, amelyhez a Brexit és az új kihívások (elsősorban migráció, külső határvédelem) finanszírozási igényei miatt a GNI 1%-át meghaladó tagállami befizetésre lenne szükség.
- Phil Hogan Magyarország támogatását kérte a KAP források megőrzéséhez!
- Magyarország számára minimum követelmény a KAP források jelenlegi szinten történő megtartása, **kevesebbet nem fogadhatunk el.**

A magyar érdekek I.

- **Erős, 2 pilléres**, megfelelő közösségi forrásokkal támogatott **Közös Agrárpolitika fenntartása** 2020 után is. A rendszer gyökeres átalakítása nem szükséges.
- **Valódi egyszerűsítés**, ami csökkenti a gazdák adminisztratív terheit és a közigazgatás számára is egyszerűbbé teszi a végrehajtást.
- Esetleges **új célkitűzésekkel** való bővítés **csak megfelelő többletforrások bevonása mellett**.
- Bizottsági javaslat: a migrációnak és menekültügynek a vidékfejlesztési támogatásokba történő bevonása.
 - Magyar álláspont: A KAP forrásait a jövőben is ténylegesen a gazdáknak kell kapniuk, válságintézkedések (migráció) finanszírozása önkéntes alapon sem valósulhat meg.
- **Cél: a KAP pénzek ne csökkenjenek 2020 után sem, valamint a KAP-on belüli magyar részesedés (3,2 %) megmaradjon.**

A magyar érdekek II.

- **Közvetlen kifizetések részarányát fenn kell tartani.** Ez döntő fontosságú a gazdák jövedelmi helyzetét tekintve, különösen válság idején.
- A **SAPS rendszer** 2020 utáni ez **fenntartása**.
- Magyar szempontból kiemelt jelentőségűek a **termeléshez kötött támogatások is**, ezek fenntartása 2020 után fontos.
- Maradjon meg a **két pillér közötti átcsoportosítás** lehetősége.
- **Erős biztonsági háló fenntartása.** A KAP első pilléréből származó közvetlen kifizetések jelenleg nem elegendőek a gazdák által tapasztalt jövedelemingadozás enyhítéséhez.
- Az első pillér mellett egy **jól működő és jól finanszírozott második pillér** alapvető fontosságú a KAP sikeréhez és az uniós vidéki területek jólétéhez.

A magyar érdekek a vidékfejlesztésben

- A **vidékfejlesztési programon** belül továbbra is biztosítani kell a **vissza nem térítendő támogatások** túlsúlyát.
- A vidékfejlesztési források felhasználása során a célok tekintetében a jelenlegi tagállami **rugalmasságot** fenn kell tartani **a beruházási és egyéb támogatási lehetőségek között.**
- A vidékfejlesztés **öntözési beruházásaira vonatkozó szabályok egyszerűsítése**, valamint a beruházási előleghez nyújtandó biztosítékadási szabályok egyszerűsítése.

KAP reform fontosabb dátumai

<u>Időpont</u>	<u>Esemény</u>
2017. február 2. – május 2.	Nyilvános konzultáció.
2017. július 7.	Az Európai Bizottság egy konferencia keretében bemutatta a konzultáció eredményeit.
2017. november 29.	Bizottsági kommunikáció a KAP jövőjével kapcsolatos elképzelésekről.
2018. I-II. negyedév	Hivatalos jogszabályi javaslat a KAP alaprendeleteire vonatkozóan.
2018. május	Hivatalos jogszabályi javaslat a Többéves Pénzügyi Keretre (MFF) vonatkozóan.
2021. január 1.	Új költségvetési ciklus indul (vagy átmeneti év).

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Miniszterelnökség
Agrár-vidékfejlesztésért felelős Államtitkárság
6000 Kecskemét, Ipoly u. 1.

www.palyazat.gov.hu

www.kormany.hu

